

IN DE SCHIJNWERPER

Luzan Veenendaal: 'Juist nu maak ik graag reportages bij mensen thuis'

Ik videobel met Luzan Veenendaal (48) die met haar man Onno Hos (52) en hun kinderen Daan (19), Noortje (17), Pim (14) en Eefje (11) op De Kersenboomstraat 19 woont.

Wat doe je voor werk?

Ik ben sinds 1999 zzp'er in fotografie en grafische vormgeving. Ik woonde als kind op Rooswijk en na Mavo Zaandijk en de Amsterdamse Grafische School ben ik in vaste dienst gegaan bij ontwerpstudio Hans van Dalen. Daar maakten we de hele schoollijn voor Dormaël, van de keten van Steps. Ik ontwierp, met elementen die in de kledinglijn gebruikt werden, agenda's, multomappen, etc. We maakten ook grafische ontwerpen voor Meyn in Oostzaan. Daarna heb ik bij FotoLitho Zaanstad gewerkt, die films aanleverde voor drukkerijen. Omdat ik iets creatiefs wilde doen ben ik naar ontwerpstudio Dart Design in Amsterdam gegaan, op de afdeling desktop publishing. We maakten o.a. brochures voor ABN AMRO en verpakkingen voor Etos. Weer heel iets anders dus. Daarna ben ik voor mezelf begonnen, want er was werk te over. Heel leuk! Mijn netwerk breidde zich vanzelf uit. Ik was jong, had nog geen kinderen en werkte fulltime. Ik kon makkelijk voor een paar weken achter elkaar worden ingezet. Zo werkte ik ook bij NH Vormgevers in Zaandam. En voor Annual BV maakten we HEMA-verpakkingen. Omdat ik altijd alleen werk heb ik vorig jaar besloten om weer voor twee dagen per week te gaan werken bij een ontwerpstudio in Amsterdam, waar ik boekomslagen ontwierp. Ook weer zo leuk. Zo kon ik daarnaast mijn eigen klussen blijven doen. Dat contract is door corona niet verlengd en nu freelance ik daar. Ik kan goed vanuit huis werken, maar bij grotere klussen is het vanwege het overleg handiger om bij de klant op kantoor te zitten.

Nu zitten jullie dus met zijn allen thuis.

Ja. Ik heb mijn eigen fotostudio, maar daar zit Onno nu meestal. 's Avonds zit een van de kinderen daar ook wel eens met vrienden te chillen. Onno heeft een ICT-functie bij Rabobank Nederland in Utrecht en werkt tot de zomer sowieso thuis. Gelukkig heeft iedereen een eigen kamer. Ik heb voor mezelf nu maar een laptop aangeschaft, zodat ik overal kan zitten. Ik doe niet altijd grote projecten, dus even een logo'tje voor iemand maken is natuurlijk zo gedaan.

Hoe omschrijf je je karakter?

('Lief!', roept Eefje op de achtergrond.) Haha! Nou, ik denk dat ik wel enthousiast ben. En creatief. Ik ben echt een mensen-mens. Ik maak ook fotoreportages en dan heb ik vooraf graag eerst een gesprekje om te kijken in welke setting we dat zullen gaan doen. Een studioportret is leuk, maar een reportage

maken bij iemand thuis is nog leuker. Helemaal om vast te leggen hoe mensen nu thuis leven en daar aan het werk zijn. Zo heb ik voor mezelf vastgelegd hoe Amsterdam eruitziet zonder al die mensen. Ik heb denk ik wel een gezonde nieuwsgierigheid. Ja, misschien is mijn glas altijd wel voor driekwart vol, ja. En ik ben ook wel ondernemend.

Hoe ben je ertoe gekomen om ook fotografe te worden?

Fotografie is altijd wel een uit de hand gelopen hobby van mij geweest. Ik heb daarin ook cursussen gedaan. Toen Rabobank Westzaan honderd jaar bestond werd daar een jubileumboek voor gemaakt. Ik heb toen foto's gemaakt en dat werd erg gewaardeerd. Ik werd daarna steeds vaker benaderd om fotoreportages voor particulieren te maken. Laatst nog een shoot op rollerskates! Bij een trouwerij probeer ik onzichtbaar te zijn, maar ik let er wel op dat alles er goed uitziet: corsage recht of knoopje dicht. De mensen moeten zich prettig bij je voelen. Het kan niet worden overgedaan. Ik heb ook al een aantal begrafenissen gedaan. Ik zoom niet in op tranen, maar probeer de sfeer vast te leggen. Mensen zien dan later pas wie er geweest zijn. En iets heel anders: ik doe ook fotografie voor websites en ken op dat gebied ook een tekstschrijver waar ik mee samenwerk.

'Een logo'tje maken is zo gedaan'

Heb je nog andere hobby's?

Muziek. Ik ben begonnen met drummen. Ik heb heel lang dwarsfluit gespeeld. Als kind wilde ik graag zangeres worden, maar dat mocht niet. Mijn moeder vond het voor een astmatisch kind niet goed om later in zo'n rokerig hol te gaan zingen. Ik heb wel in een popkoor en in musicals gezongen; dat kriebelt altijd nog wel. Pim heeft een drumstel op zijn kamer en les bij Fluxus. En ik nu dus ook. Het is leuk om iets voor mezelf te hebben.

En dan ben je ook nog moeder van vier kinderen

Al met al is het wel een hele organisatie. De jongste zit nog in groep acht, de oudste op de VU en de andere twee daar tussenin. Ze doen het gelukkig allemaal hartstikke goed en ze zijn hartstikke lief. Je bent veel aan het halen en brengen. Ze weten dat we rond kwart over vijf, half zes gaan eten. Dus dan moeten ze thuis zijn.

Kook jij ook als je buiten de deur werkt?

Ja, natuurlijk. Maar Onno kookt nu ook vaak. Ik werk niet op vaste tijden, terwijl hij op woensdag altijd vrij is. Onze ouders pasten altijd op, dus dat

was heel makkelijk. Het is een druk bestaan en zo'n gezin brengt veel reuring met zich mee. Soms zijn pubers ook wel eens frustrerend hoor en dan kan ik wel boos worden. Natuurlijk moeten ze alles zelf gaan ontdekken, maar ik roep dan ook wel eens: luister nou even gewoon naar mij! Het huishouden is een eindeloos project. Maar ik heb liever mijn gezin op de rit, dan mijn huishouden. Als het maar gezellig is. En dan liggen er maar stapeltjes. En bergen wasgoed.

Ben jij de spil van het gezin?

Daar zijn de meningen denk ik wel over verdeeld. Je probeert het met alle middelen die je hebt goed te doen. Kijk, ik kan wel zeggen: je mag nergens op, want dat is lekker rustig voor mij, maar het is beter als ze dingen doen waar ze blij van worden, ook qua hobby. Maar wil je op les, dan moet je daar ook voor oefenen. Dat geldt natuurlijk ook voor mijzelf.

Wat vind je belangrijk in het leven?

Wees lief voor elkaar. Soms is geven leuker dan nemen. Juist nu hebben mensen vaak kortere lontjes. Ja, liefde voor elkaar. Maak er wat moois van. ('Familie' roept Eef.) Ja, en je familie is natuurlijk het allerbelangrijkst. En je gezondheid niet te vergeten.

Marijke van der Pol